



Edukacja w Krakowie - poradnik dla obcokrajowców

2021-09-01

Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krakowa z myślą o uczniach pochodzących z innych krajów oraz ich rodzicach przygotował poradnik dotyczący najważniejszych kwestii związanych z edukacją w Krakowie. Opracowanie zostało przygotowane w języku polskim, a niebawem zostanie przetłumaczone także na języki obce.

Poradnik jest dostępny [tutaj](#) [PDF].

W stolicy Małopolski można uczyć się w szkołach prowadzonych przez osoby prywatne, stowarzyszenia i związki wyznaniowe, a także w szkołach miejskich. Tych ostatnich jest ponad 400, a uczy się w nich więcej niż 140 tys. uczniów. Oznacza to, że gdyby uczniowie tych szkół zechcieli utworzyć odrębne miasto, to pod względem liczby ludności byłoby ono drugim po Krakowie, najbardziej zaludnionym miastem całej Małopolski.

Wielu z nich to uczniowie, którzy **przyjechali do Krakowa z różnych państw świata**, także całkiem niedawno. Dlatego władze Krakowa podejmują coraz więcej działań, aby uczniowie ci czuli się w naszym mieście coraz bardziej komfortowo.

Wiele z tych inicjatyw dotyczy **edukacji**, do której **bezpłatny dostęp mają wszystkie dzieci i młodzież**, co gwarantuje im najważniejsze źródło prawa w naszym kraju, jakim jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Kwestie te reguluje też Konwencja o Prawach Dziecka oraz inne dokumenty o zasięgu krajowym i międzynarodowym. **Prawo do wiedzy i edukacji jest bowiem fundamentalnym prawem człowieka**. Dlatego mają do niej równe prawo dzieci urodzone w Polsce, jak i te przybywające do Krakowa z zagranicy.

Warto podkreślić, że uczniowie pochodzący z zagranicy – dokładnie tak jak uczniowie polscy – korzystają z bezpłatnej nauki i opieki w publicznych przedszkolach i szkołach podstawowych (w tym także artystycznych) **do ukończenia 18. roku życia lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej** (liceum, technikum, szkoła branżowa I stopnia). Zarówno korzystanie z nauki i opieki, jak i rekrutacja do publicznych szkół i przedszkoli, odbywają się na takich samych warunkach jak dla obywateli polskich.

Natomiast w przypadku kontynuacji nauki **w publicznych szkołach dla dorosłych**, ale też branżowych szkołach II stopnia, szkołach policealnych, artystycznych, kolegiach pracowników służb społecznych czy też możliwości kształcenia ustawicznego proponowanych w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, cudzoziemcy uczą się co do zasady **odpłatnie**, a wysokość opłat oraz ich sposób ustalają dyrektorzy poszczególnych szkół. **Bezpłatne nauczanie** dotyczy jednak:

1. obywateli państw członkowskich UE, państwa członkowskiego EFTA lub Konfederacji Szwajcarskiej, a także członków ich rodzin posiadający prawo pobytu lub prawo stałego pobytu,
2. osób pochodzenia polskiego w rozumieniu [przepisów](#) o repatriacji,
3. osób, którym udzielono zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
4. osób posiadających ważną Kartę Polaka,
5. osób, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych,



6. osób, którym nadano status uchodźcy, oraz członkowie ich rodzin,
7. osób posiadających zgodę na pobyt tolerowany,
8. osób, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych, oraz członkowie ich rodzin,
9. osób, którym udzielono ochrony uzupełniającej, oraz członkowie ich rodzin,
10. osób korzystające z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
11. osób, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
12. osób, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z okolicznością, o której mowa w [art. 127](#), [art. 159 ust. 1](#), [art. 176](#) lub [art. 186 ust. 1 pkt 3](#) lub [4](#) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach),
13. osób, które ubiegają się o udzielenie ochrony międzynarodowej, oraz członkowie ich rodzin,
14. osób, które posiadają kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", wizę Schengen lub wizę krajową wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z tego obowiązku mogą być także zwolnieni stypendyści otrzymujący stypendia przyznane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz stypendyści organu prowadzącego daną szkołę lub dyrektora szkoły lub placówki.

Jakie jeszcze wsparcie otrzymują bezpłatnie uczniowie z innych państw?

Aby wspomóc dzieci pochodzące z innych krajów w funkcjonowaniu w rzeczywistości szkolnej, Miasto Kraków oprócz różnego rodzaju inicjatyw realizowanych na przykład przez dyrektorów szkół i nauczycieli, gwarantuje również wsparcie wynikające z przepisów ogólnokrajowych. W szkołach mogą powstawać chociażby **specjalne oddziały przygotowawcze dla uczniów z innych państw - zarówno dla obcokrajowców, jak i obywateli Polski powracających z zagranicy**. Okres nauki w takim oddziale jest dostosowany do postępów ucznia i jego możliwości. Może zostać skrócony lub przedłużony, jeśli uczeń nie jest jeszcze gotowy, aby zacząć naukę w szkole wraz z koleżankami i kolegami z Polski. Dzieci i młodzież otrzymują w nim wsparcie ekspertów, którzy pomagają nie tylko w nauce polskiego, ale również w odnalezieniu się w realiach szkoły.

Po ukończeniu nauki w oddziale przygotowawczym, w przypadku dalszych problemów z odnalezieniem się w rzeczywistości szkolnej lub po prostu - w nowym mieście, **wsparcia udzielają regularnie także pedagodzy i psychologowie szkolni**. Pomoc można otrzymać w samorządowych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, których w naszym mieście działa aż osiem.

Uczniowie, którzy nie uczęszczali do oddziału przygotowawczego lub uczęszczali, ale nadal mają poczucie, że **nie znają jeszcze języka polskiego na właściwym poziomie**, mogą korzystać z **dodatkowych, bezpłatnych zajęć z tego języka**. Odbywają się one w wymiarze minimum dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. Powinien je zorganizować organ prowadzący szkołę, a dodatkowych informacji w tej kwestii udzielają dyrektorzy szkół. Uczniowie mogą korzystać również z **dodatkowych zajęć wyrównawczych** - jest to możliwe przez dwanaście miesięcy w wymiarze jednej godziny lekcyjnej tygodniowo z danego przedmiotu. Łączny wymiar godzin



dodatkowego języka polskiego i zajęć wyrównawczych, zgodnie z przepisami, nie może przekroczyć pięciu godzin tygodniowo dla danego ucznia.

Dodatkowo, również przez okres 12 miesięcy, cudzoziemców podlegających obowiązki szkolnemu lub obowiązkowi nauki może wspomagać **tzw. asystent kulturowy** – osoba władającą językiem kraju pochodzenia cudzoziemca zatrudniona przez dyrektora szkoły jako pomoc nauczyciela.

Czy wiesz, że...

Nauczyciele, chcący podnosić swoje kompetencje w zakresie **edukacji wielokulturowej** – która jest uznawana przez Miasto Kraków za **kierunek priorytetowy** – mogą brać udział w studiach podyplomowych lub kursach podnoszących ich kwalifikacje, otrzymując aż 95 proc. dofinansowania z miejskiej kasy!

Wsparcie jest oferowane również uczniom, którzy **będą zdawać egzaminy zewnętrzne takie jak egzamin ósmoklasisty lub maturalny**. Dodatkowe ułatwienia przygotowano dla uczniów, w przypadku których poziom znajomości języka polskiego utrudnia im zrozumienie czytanego tekstu, przygotowano dodatkowe ułatwienia. Do obu egzaminów można przystąpić w sposób dostosowany dla konkretnego ucznia – proponowana pomoc to chociażby odrębne arkusze egzaminacyjne (w przypadku egzaminu ósmoklasisty). W przypadku egzaminu ósmoklasisty i maturalnego, uczniowi nieznającemu wystarczająco języka polskiego, może zostać wydłużony czas na przeprowadzenie egzaminu.

Należy jednak pamiętać o konieczności wcześniejszego uzyskania **pozytywnej opinii radny pedagogicznej szkoły**, a szczegółowych informacji w tej kwestii może również udzielić dyrektor szkoły.

To niemal oczywiste, że każdy po przyjeździe do nowego kraju, tęskni nie tylko za rodzinnym domem, ale również **kulturą ojczystego kraju**. Dlatego placówki dyplomatyczne, konsularne lub stowarzyszenia kulturalno-oświatowe mogą organizować specjalne zajęcia z języka i kultury. Na tego typu zajęcia, które są prowadzone w wymiarze pięciu godzin lekcyjnych tygodniowo, powinno jednak zgłosić się co najmniej siedem osób.

Czy wiesz, że...

Szerokie działania skierowane do uczniów należących do ukraińskiej mniejszości narodowej prowadzi m.in. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 12 w Krakowie. To właśnie w tej szkole, znajdującej się przy al. Kijowskiej, działa międzyszkolny zespół nauczania języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej. Jego celem jest podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej uczniów, a w szczególności nauka języka oraz własnej historii i kultury.

W publicznych przedszkolach i szkołach na podstawie obowiązujących przepisów odbywa się



także **nauczanie religii/etyki**. Jednak jeżeli na naukę danego wyznania lub wyznań wspólnie nauczających zgłosi się mniej niż siedmiu uczniów, w porozumieniu z właściwym kościołem lub związkiem wyznaniowym, organizowana jest nauka religii w **grupie międzyszkolnej lub pozaszkolnym punkcie katechetycznym**.

W tym roku szkolnym w Krakowie funkcjonuje dziesięć takich punktów:

1. Kościół Ewangelicko-Augsburski,
2. Kościół Chrześcijan Baptystów w RP Zbór w Bielsku-Białej,
3. Kościół Zielonoświątkowy Zbór „Betlejem”,
4. Kościół Chrystus Królem w Krakowie,
5. Kościół Prawosławny,
6. Kościół Adwentystów Dnia Siódmego,
7. Parafia Grekokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Krakowie
8. Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w RP,
9. Zbór Kościoła Chrześcijan-Baptystów,
10. Kościół Boży w Polsce - Kościół Jezusa Chrystusa w Krakowie.

Uczniowie, którzy chcieliby uczyć się własnej religii w punkcie katechetycznym, więcej informacji mogą uzyskać w Wydziale Edukacji UMK pod numerem telefonu: **(12) 616 52 47 lub u dyrektora szkoły**.

Dodatkowe informacje na temat oferty Miasta Krakowa kierowanej do cudzoziemców można znaleźć na stronie otwarty.krakow.pl, która jest prowadzona w czterech językach: [po polsku](#), [angielsku](#), [rosyjsku](#) i [ukraińsku](#).

Zachęcamy również do **korzystania z usług Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w Krakowie**, w którym można skorzystać między innymi z bezpłatnej pomocy prawnej, wsparcia psychologicznego oraz usługi tłumaczy i asystentów cudzoziemskich. **Więcej informacji znajduje się [tutaj](#)**.